

Εθνικό Αστεροσκοπείο Αθηνών: 170 χρόνια προσφοράς στην έρευνα και την κοινωνία

/ Πεμπτουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες



170 χρόνια συμπληρώνονται φέτος από την έναρξη λειτουργίας του Εθνικού Αστεροσκοπείου Αθηνών (ΕΑΑ), το αρχαιότερο Ερευνητικό Κέντρο όχι μόνο της χώρας μας αλλά και της ολόκληρης της Νοτιοανατολικής Ευρώπης. Η εξέλιξή του είναι συνυφασμένη με αυτήν του νέου Ελληνικού κράτους, αντανακλώντας την πρόοδο στην έρευνα και τη σύνδεσή της με τις κοινωνικές υπηρεσίες και τις ανάγκες της νεότερης Ελλάδας. Με αφορμή τη μεγάλη αυτή επέτειο, πραγματοποιήθηκε και έκδοση ειδικού τόμου που παρουσιάστηκε

επίσημα στο Νέο Ψηφιακό Πλανητάριο του Ιδρύματος Ευγενίδη.

Η 170χρονη πορεία του ΕΑΑ σηματοδοτείται από φωτισμένους επιστήμονες με όραμα που άνοιξαν δρόμους στη γνώση, όπως οι καθηγητές Γ. Βούρης, Ι. Σμιτ, Δ. Αιγινήτης, Σ. Πλακίδης, Δ. Κωτσάκης, Ν. Κρητικός, Η. Μαριολόπουλος, κ.ά. Το όραμα αυτό υλοποιήθηκε κυρίως χάρη σε μεγάλες χορηγίες από ευγενείς εθνικούς ευεργέτες, όπως οι Γ. & Σ. Σίνας, Α. Συγγρός, Δ. Δωρίδης, Μ. Κοργιαλένιος, κ.ά., οι οποίοι πίστεψαν στη σημασία της ανάπτυξης της έρευνας για το μέλλον του νεοσύστατου και φτωχού τότε Ελληνικού κράτους, καθώς και σε κορυφαίους αρχιτέκτονες όπως οι Θ. Χάνσεν και Ε. Τσίλλερ που σχεδίασαν και κατασκεύασαν κτίρια απαράμιλλης ομορφιάς τα οποία στέγασαν το ίδρυμα και τις δραστηριότητές του. Τέλος η επιστημονική πορεία του Αστεροσκοπείου είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με τα πρώτα εκπαιδευτικά και επιστημονικά Ιδρύματα της χώρας όπως το Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών και το Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο, την Ακαδημία Αθηνών και τη Φιλεκπαιδευτική Εταιρεία.

Το Εθνικό Αστεροσκοπείο Αθηνών τη Δευτέρα 21 Μαρτίου 2016 πραγματοποίησε υπό την αιγίδα της Προεδρίας της Δημοκρατίας, στο Νέο Ψηφιακό Πλανητάριο του Ιδρύματος Ευγενίδη την παρουσίαση του επετειακού τόμου «Εθνικό Αστεροσκοπείο Αθηνών-170 χρόνια προσφοράς στην έρευνα και στην κοινωνία», με αφορμή τη συμπλήρωση 170 χρόνων από την έναρξη λειτουργίας του το 1846.

Την εκδήλωση τίμησαν με την παρουσία τους μεταξύ άλλων και εκπρόσωποι πολλών ιστορικών Ελληνικών ιδρυμάτων αλλά και δύο διακεκριμένοι καλεσμένοι από το εξωτερικό. Ο Πρόεδρος του Αστεροσκοπείου του Παρισιού Claude Catala και ο Διευθυντής του Αστεροσκοπείου της Βιέννης Bodo Ziegler οι οποίοι ανέδειξαν τη σύνδεση του Αστεροσκοπείου Αθηνών, από την ίδρυσή του έως και σήμερα, με αυτά τα δύο μεγάλα επιστημονικά ιδρύματα, πρωτοπόρα για την εποχή τους στην επιστήμη της αστρονομίας. Η επίσημη παρουσίαση του τόμου πραγματοποιήθηκε από τον Διευθυντή του Αστεροσκοπείου καθηγητή Κανάρη Τσίγκανο, ο οποίος ανέδειξε το πολύτιμο ιστορικό, φωογραφικό και επιστημονικό υλικό που περιέχουν οι πλέον από 500 σελίδες αυτού του βιβλίου. Η εκδήλωση ολοκληρώθηκε με την παρουσίαση της ιστορίας του Αστεροσκοπείου μέσω θεατρικού δρώμενου από την ηθοποιό Αγγελική Δημητρακοπούλου σε σκηνοθεσία της Αγγελικής Στελλάτου, ταξιδεύοντας το κοινό στο χρόνο μέσα από τα μάτια ενός αναγνώστη.

Σήμερα, 174 έτη μετά την ίδρυσή του και 170 από την πρώτη λειτουργία του, παραδίδονται στο Ελληνικό κοινό οι βασικές πτυχές της ιστορίας του Εθνικού Αστεροσκοπείου Αθηνών με τη μορφή ενός καλαίσθητου πολυσέλιδου συλλεκτικού τόμου. Μέσα από αυτό το φωτογραφικό και ιστορικό Λεύκωμα, ξεδιπλώνονται οι

σημαντικότερες στιγμές και περίοδοι της πορείας του Αστεροσκοπείου, παράλληλα με καθοριστικές στιγμές από την πολυτάραχη πορεία της σύγχρονης Ελλάδας.

Ο αναγνώστης ανακαλύπτει τους μύθους και την πλούσια ιστορία των ιερών λόφων των Νυμφών και της Πνύκας όπου βρίσκεται το Αστεροσκοπείο και τα τηλεσκόπια του και ενημερώνεται για το πλήθος των επιστημονικών οργάνων που φυλάσσονται στο Μουσείο του, αλλά και τον πλούτο της ιστορικής του βιβλιοθήκης.

Επιπλέον αναδεικνύεται ο καθοριστικός ρόλος των ανθρώπων του Αστεροσκοπείου που με την εργασία και τα επιτεύγματά τους συνεισφέρουν αδιάλειπτα τους δυο τελευταίους αιώνες στην ανάπτυξη της βασικής και εφαρμοσμένης έρευνας στη νεότερη Ελλάδα. Παράλληλα με το πλούσιο παρελθόν του Κέντρου, ο αναγνώστης μπορεί να διακρίνει και το δυναμικό παρόν του Αστεροσκοπείου, που προοιωνίζει ένα ακόμη πιο πολλά υποσχόμενο μέλλον. Ο επετειακός αυτός τόμος διαρθρώνεται σε εννέα Κεφάλαια και ένα Παράρτημα, το οποίο αναφέρεται σε παράλληλα γεγονότα-σταθμούς από το 1821 μέχρι και τις αρχές του 21ού αιώνα.

Το Εθνικό Αστεροσκοπείο Αθηνών στο πλαίσιο της συμπλήρωσης των 170 ετών θα πραγματοποιήσει και άλλες εκδηλώσεις για το ευρύ κοινό στις εγκαταστάσεις του στο Θησείο με την έναρξη της θερινής περιόδου. Οι εκδηλώσεις αυτές θα ανακοινωθούν πολύ σύντομα στη συγκεκριμένη ιστοσελίδα του ΕΑΑ, www.noa.gr